

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 175

“Για τη μερική απασχόληση”

Η Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, που συγκλήθηκε στη Γενεύη από το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και συνήλθε εκεί στις 7 Ιουνίου 1994 στην ογδοηκοστή πρώτη σύνοδό της. Αφού έλαβε υπόψη της τη σημασία που έχουν για τους μερικώς απασχολούμενους οι διατάξεις της σύμβασης για την ισότητα της αμοιβής, 1951, της σύμβασης για τη διάκριση στην απασχόληση και στο επάγγελμα, 1958 και της σύμβασης και σύστασης για τους εργαζομένους με οικογενειακές υποχρεώσεις, 1981, Αφού έλαβε υπόψη της τη σημασία που έχουν γι' αυτούς τους εργαζομένους η σύμβαση για την προώθηση της απασχόλησης και προστασία κατά της ανεργίας, 1988 και η σύσταση για την πολιτική της απασχόλησης (συμπληρωματικές διατάξεις), 1984, Αφού αναγνώρισε τη σημασία που έχει για όλους τους εργαζομένους η παραγωγική και ελεύθερα επιλεγόμενη απασχόληση, τη σημασία της μερικής απασχόλησης για την οικονομία, την ανάγκη για πολιτικές της απασχόλησης που να λαμβάνουν υπόψη το ρόλο της μερικής απασχόλησης στην προώθηση επιπλέον ευκαιριών απασχόλησης και την ανάγκη της διασφάλισης προστασίας για τους μερικώς απασχολούμενους στους τομείς της πρόσβασης στην απασχόληση, των συνθηκών εργασίας και της κοινωνικής ασφάλειας, Αφού αποφάσισε την υιοθέτηση συγκεκριμένων προτάσεων σχετικών με τη μερική απασχόληση, ζήτημα που αποτελεί το τέταρτο θέμα της ημερήσιας διάταξης της συνόδου, και Αφού αποφάσισε ότι αυτές οι προτάσεις θα λάβουν τη μορφή διεθνούς σύμβασης, Αποδέχεται σήμερα 24 Ιουνίου 1994 την παρακάτω σύμβαση που θα αναφέρεται ως “Σύμβαση για τη μερική απασχόληση, 1994”.

Άρθρο 1.

Για τους σκοπούς αυτής της σύμβασης :

- α) ο όρος “μερικώς απασχολούμενος” σημαίνει ένα απασχολούμενο άτομο του οποίου οι κανονικές ώρες απασχόλησης είναι λιγότερες από εκείνες των πλήρως απασχολούμενων με τους οποίους μπορεί να γίνει σύγκριση,
- β) οι κανονικές ώρες απασχόλησης που αναφέρονται στο εδάφιο (α) μπορούν να υπολογιστούν σε εβδομαδιαία βάση ή κατά μέσο όρο για μία ορισμένη περίοδο απασχόλησης,
- γ) ο όρος “πλήρως απασχολούμενος με τον οποίο μπορεί να γίνει σύγκριση” αναφέρεται στον πλήρως απασχολούμενο, ο οποίος :
 - i) έχει σχέση απασχόλησης ίδιου τύπου,
 - ii) απασχολείται σε ίδιο ή παρεμφερές είδος εργασίας ή ασκεί το ίδιο ή παρεμφερές επάγγελμα,
 - iii) και απασχολείται στο ίδιο κατάστημα ή, σε περίπτωση που δεν υπάρχει εργαζόμενος πλήρως απασχολούμενος σ' αυτό το κατάστημα με τον οποίο μπορεί να γίνει σύγκριση, στην ίδια επιχείρηση ή, σε περίπτωση που δεν υπάρχει εργαζόμενος πλήρως απασχολούμενος σ' αυτήν την επιχείρηση με τον οποίο να μπορεί να γίνει

σύγκριση, στον ίδιο κλάδο δραστηριότητας, όπως και ο μερικώς απασχολούμενος, δ) οι πλήρως απασχολούμενοι που θίγονται από τη μερική ανεργία, με μία συλλογική και προσωρινή μείωση των κανονικών ωρών απασχόλησης για οικονομικούς, τεχνικούς ή διαρθρωτικούς λόγους, δεν θεωρούνται μερικώς απασχολούμενοι.

Άρθρο 2.

Αυτή η σύμβαση δε θίγει ευνοϊκότερες διατάξεις που εφαρμόζονται στους μερικώς απασχολούμενους με βάση άλλες διεθνείς συμβάσεις εργασίας.

Άρθρο 3.

1. Αυτή η σύμβαση εφαρμόζεται σε όλους τους μερικώς απασχολούμενους, εννοείται ότι ένα Μέλος μπορεί, μετά από γνωμοδότηση των ενδιαφερόμενων αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των εργοδοτών και των εργαζομένων, να εξαιρέσει εξ ολοκλήρου ή μερικά από το πεδίο εφαρμογής της σύμβασης ειδικές κατηγορίες εργαζομένων ή καταστημάτων σε περίπτωση που η εφαρμογή της σ' αυτές θα μπορούσε να δημιουργήσει ιδιαίτερα προβλήματα ουσιαστικής σημασίας.
2. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση και κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχεται στην προηγούμενη παράγραφο θα πρέπει να αναφέρει στις εκθέσεις του για την εφαρμογή της σύμβασης με βάση το άρθρο 22 του Καταστατικού της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας όλες τις ειδικές κατηγορίες των εργαζομένων ή των καταστημάτων που εξαιρούνται και τους λόγους για τους οποίους αυτή η εξαίρεση κρίθηκε ή ακόμα κρίνεται ως απαραίτητη.

Άρθρο 4.

Θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα τα οποία θα διασφαλίζουν ότι οι μερικώς απασχολούμενοι απολαμβάνουν την ίδια προστασία με αυτήν που παρέχεται στους πλήρως απασχολούμενους με τους οποίους μπορεί να γίνει σύγκριση όσον αφορά :

- α) στο δικαίωμα οργάνωσης, το δικαίωμα συλλογικής διαπραγμάτευσης και το δικαίωμα να ενεργούν ως εκπρόσωποι των εργαζομένων,
- β) στην ασφάλεια και την υγεία στην εργασία,
- γ) στη διάκριση στην απασχόληση και στο επάγγελμα.

Άρθρο 5.

Πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι μερικώς απασχολούμενοι δε θα λαμβάνουν, εξαιτίας μόνο της μερικής τους απασχόλησης, ένα βασικό μισθό ο οποίος, υπολογιζόμενος αναλογικά σε ωριαία βάση, με βάση την απόδοση ή την αμοιβή κατά τεμάχιο, θα είναι χαμηλότερος από το βασικό μισθό που καταβάλλεται στους πλήρως απασχολούμενους με τους οποίους μπορεί να γίνει σύγκριση, υπολογιζόμενος σύμφωνα με την ίδια μέθοδο.

Άρθρο 6.

Τα νόμιμα συστήματα κοινωνικής ασφάλειας τα οποία βασίζονται στην επαγγελματική

δραστηριότητα πρέπει να προσαρμοσθούν κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι μερικώς απασχολούμενοι να απολαμβάνουν ισότιμες συνθήκες με αυτές που απολαμβάνουν οι πλήρως απασχολούμενοι με τους οποίους μπορεί να γίνει σύγκριση. Αυτές οι συνθήκες μπορούν να καθοριστούν ανάλογα με τις ώρες απασχόλησης, τις εισφορές ή τις αποδοχές ή μέσω άλλων μεθόδων σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική.

Άρθρο 7.

Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα τα οποία θα διασφαλίζουν ότι οι μερικώς απασχολούμενοι απολαμβάνουν ισότιμες συνθήκες με εκείνες που ισχύουν για τους πλήρως απασχολούμενους με τους οποίους μπορεί να γίνει σύγκριση στους εξής τομείς :

- α) προστασία μητρότητας,
- β) λύση της σχέσης εργασίας,
- γ) ετήσια άδεια με αποδοχές και δημόσιες αργίες με αποδοχές και
- δ) αναρρωτική άδεια,

εννοείται, όμως, ότι οι παροχές σε χρήμα μπορούν να καθορίζονται σε συνάρτηση με τις ώρες απασχόλησης ή τις αποδοχές.

Άρθρο 8.

1. Ένα Μέλος μπορεί να εξαιρέσει τους μερικώς απασχολούμενους των οποίων οι ώρες απασχόλησης ή οι αποδοχές είναι χαμηλότερες από τα καθορισμένα κατώτατα όρια :

- α) από το πεδίο εφαρμογής οποιουδήποτε νόμιμου συστήματος κοινωνικής ασφάλειας που αναφέρεται στο άρθρο 6, εκτός εάν πρόκειται για παροχές λόγω εργατικού ατυχήματος και επαγγελματικής ασθένειας,
- β) από το πεδίο εφαρμογής οποιωνδήποτε μέτρων που λαμβάνονται στους τομείς που καλύπτονται από το άρθρο 7 εκτός από τα μέτρα για την προστασία της μητρότητας τα οποία είναι διαφορετικά από εκείνα που προβλέπονται από τα νόμιμα συστήματα κοινωνικής ασφάλειας.

2. Τα κατώτατα όρια που αναφέρονται στην παρ. 1 θα πρέπει να είναι αρκετά χαμηλά ώστε να μην εξαιρείται ένα αδικαιολόγητα υψηλό ποσοστό των μερικώς απασχολούμενων.

3. Ένα Μέλος που κάνει χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται από την παραπάνω παρ. 1 θα πρέπει :

- α) να αναθεωρεί περιοδικά τα ισχύοντα κατώτατα όρια,
- β) να καθορίζει, στις εκθέσεις του για την εφαρμογή της σύμβασης με βάση το άρθρο 22 του Καταστατικού της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, τα ισχύοντα κατώτατα όρια και τους λόγους καθιέρωσής τους και να αναφέρει εάν αντιμετωπίζεται σταδιακή επέκταση της προστασίας στους εργαζομένους που εξαιρούνται.

4. Οι πιο αντιπροσωπευτικές οργανώσεις των εργοδοτών και των εργαζομένων θα πρέπει να γνωμοδοτούν για την καθιέρωση, επανεξέταση και αναθεώρηση των κατωτάτων ορίων που αναφέρονται σ' αυτό το άρθρο.

Άρθρο 9.

1. Θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην παραγω-

γική και ελεύθερα επιλεγόμενη μερική απασχόληση που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες τόσο των εργοδοτών όσο και των εργαζομένων, με την προϋπόθεση της διασφάλισης της προστασίας που αναφέρεται στα άρθρα 4 έως 7.

2. Αυτά τα μέτρα θα πρέπει να περιλαμβάνουν :

- α) την επανεξέταση των νόμων και των κανονισμών που μπορεί να παρεμποδίζουν ή να αποθαρρύνουν την προσφυγή στη μερική απασχόληση ή την αποδοχή αυτού του τύπου της εργασίας,
 - β) τη χρησιμοποίηση των υπηρεσιών απασχόλησης, όπου υπάρχουν, για την εξακρίβωση και δημοσιοποίηση των δυνατοτήτων για μερική απασχόληση μέσα από τις δραστηριότητές τους ενημέρωσης και τοποθέτησης σε εργασία,
 - γ) μία ιδιαίτερη προσοχή, στο πλαίσιο των πολιτικών απασχόλησης, στις ανάγκες και προτιμήσεις ειδικών ομάδων όπως είναι οι άνεργοι, οι εργαζόμενοι με οικογενειακές υποχρεώσεις, οι ηλικιωμένοι εργαζόμενοι, οι εργαζόμενοι με αναπηρίες και οι εργαζόμενοι που σπουδάζουν ή παρακολουθούν μαθήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης.
3. Αυτά τα μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν τη διενέργεια έρευνας και τη διάδοση των πληροφοριών σχετικά με το βαθμό στον οποίο ανταποκρίνεται η μερική απασχόληση στους οικονομικούς και κοινωνικούς στόχους των εργοδοτών και των εργαζομένων.

Άρθρο 10.

Μέτρα θα πρέπει να λαμβάνονται, στις κατάλληλες περιπτώσεις, για να διασφαλιστεί ότι η μετάβαση από την πλήρη απασχόληση στη μερική απασχόληση, ή αντίστροφα, γίνεται με εθελοντικό τρόπο, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική.

Άρθρο 11.

Οι διατάξεις αυτής της σύμβασης θα πρέπει να εφαρμόζονται με βάση νόμους ή κανονισμούς, εκτός εάν έχουν τεθεί σε ισχύ μέσω συλλογικών συμβάσεων ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο σύμφωνο με την εθνική πρακτική. Οι πιο αντιπροσωπευτικές οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων θα πρέπει να γνωμοδοτούν πριν από την υιοθέτηση οποιουδήποτε τέτοιου νόμου ή κανονισμού.

Άρθρο 12.

Οι επίσημες επικυρώσεις αυτής της σύμβασης θα κοινοποιούνται στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας για καταχώριση.

Άρθρο 13.

1. Η σύμβαση αυτή δεσμεύει εκείνα μόνο τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας των οποίων την επικύρωση έχει καταχωρίσει ο Γενικός Διευθυντής.
2. Η σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει δώδεκα μήνες μετά την καταχώριση από το Γενικό Διευθυντή των επικυρώσεων δύο Μελών.
3. Στη συνέχεια η σύμβαση αυτή θα αρχίσει να ισχύει για κάθε Μέλος δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία καταχώρισης της επικύρωσής της.

Άρθρο 14.

1. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση, θα μπορεί να την καταγγείλει μετά τη λήξη περιόδου δέκα ετών από την ημερομηνία της αρχικής έναρξης ισχύος της, με πράξη που θα κοινοποιείται για καταχώριση στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου.
Η καταγγελία θα ισχύσει ένα χρόνο μετά την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η καταχώρισή της.
2. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση και δεν ασκήσει το δικαίωμα καταγγελίας που προβλέπεται σ' αυτό το άρθρο μέσα σ' ένα χρόνο από τη λήξη της δεκαετίας που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο θα δεσμεύεται για μια καινούργια δεκαετία και στη συνέχεια θα μπορεί να καταγγείλει αυτή τη σύμβαση στο τέλος κάθε δεκαετίας και με τους όρους που προβλέπει αυτό το άρθρο.

Άρθρο 15.

1. Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα γνωστοποιεί στα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας την καταχώριση όλων των επικυρώσεων και των καταγγελιών που θα του κοινοποιούνται από τα Μέλη της Οργάνωσης.
2. Γνωστοποιώντας στα Μέλη της Οργάνωσης την καταχώριση της δεύτερης από τις επικυρώσεις που θα του έχει κοινοποιηθεί, ο Γενικός Διευθυντής θα επισημαίνει στα Μέλη της Οργάνωσης την ημερομηνία από την οποία θα αρχίσει να ισχύει η σύμβαση αυτή.

Άρθρο 16.

Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα κοινοποιεί στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, για καταχώριση, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών πλήρεις πληροφορίες σχετικά με όλες τις επικυρώσεις και τις πράξεις καταγγελίας που θα έχει καταχωρίσει σύμφωνα με τα προηγούμενα άρθρα.

Άρθρο 17.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, κάθε φορά που θα το κρίνει αναγκαίο, θα υποβάλλει στη Γενική Συνδιάσκεψη έκθεση πάνω στην εφαρμογή αυτής της σύμβασης και θα εξετάζει αν πρέπει να εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη της Συνδιάσκεψης θέμα ολικής ή μερικής αναθεώρησής της.

Άρθρο 18.

1. Σε περίπτωση που η Συνδιάσκεψη ψηφίσει νέα σύμβαση που θα αναθεωρεί ολικά ή μερικά τη σύμβαση αυτή και εφόσον η νέα σύμβαση δεν ορίζει διαφορετικά :
 - α) η επικύρωση από ένα Μέλος της νέας αναθεωρητικής σύμβασης θα επιφέρει αυτοδίκαια και ανεξάρτητα από τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου 14, την άμεση καταγγελία αυτής της σύμβασης, με την επιφύλαξη ότι θα έχει τεθεί σε ισχύ η νέα αναθεωρητική σύμβαση.
 - β) από την ημέρα που θα αρχίσει να ισχύει η νέα αναθεωρητική σύμβαση παύει η

δυνατότητα για τα Μέλη να επικυρώσουν αυτή τη σύμβαση.

2. Η σύμβαση αυτή θα παραμείνει σε κάθε περίπτωση σε ισχύ με τη σημερινή μορφή και το περιεχόμενό της για τα Μέλη εκείνα που την έχουν επικυρώσει και δε θα επικυρώσουν την αναθεωρητική σύμβαση.

Άρθρο 19.

Το γαλλικό και το αγγλικό κείμενο αυτής της σύμβασης είναι εξίσου αυθεντικά.